

Ragnhild Beitland Vold og Karin Hognes Rosvold, ansatte ved Stjørdal bibliotek, har besøkt et omsorgssenter i kommunen for å holde lesestunder etter samlesingsmetoden, først og fremst for mennesker med demens og kognitiv svikt. De forteller her om sine erfaringer.

«Vi hadde et møte med aktivtør på bosenteret i forkant for å avklare ulike behov, besøksfrekvens, antall deltakere og div. pluss hva som var mulig å få til. Det var også aktivtør som valgte ut deltakerne fra bosenteret, dette fordi dagsformen til beboerne varierte en god del. Det ble i tillegg til de faste beboerne også tatt med besøkende på dagtilbudet som bosenteret har til hjemmeboende eldre. Deltakerne besto derfor både av folk med demens og kognitivt friske eldre.

Vi hadde alt fra 4 til 9 deltakere, men det mest gunstige fant vi ut var 5-6 deltakere. Da fikk vi tid til å få god kontakt med hver enkelt og alle fikk tid til å prate. Vi så at konsentrasjonsvinduet for deltakere ble kortere ved mange deltakere, da det kanskje opplevdes litt uoversiktlig for noen å være mange sammen. Vi fikk heller ikke øyekontakt med alle når det var mange p.g.a. små lokaler og at en ble sittende litt trangt. Det var fint å kunne sitte sammen rundt et bord der alle kunne se hverandre. Kroppsspråk kan også være viktig overfor denne gruppa. Et smil, kanskje en berøring, om det virker naturlig, eller at personale sitter sammen med oss. Og øyekontakt er viktig for å øke konsentrasjonen.

Når det gjelder tekster brukte vi stort sett sangtekster. Karin er musiker og spiller piano. Dette ble veldig populært blant deltakerne. Vi ser at kjente, kjære tekster som deltakerne kjenner igjen og kan, fungerer veldig godt. Vi spilte og sang ofte gjennom sangen først og reflekterte rundt teksten etterpå ved å lese hvert enkelt vers eller kun et par setninger høyt. Flere gav uttrykk for at de aldri hadde tenkt eller reflektert over teksten på denne måten tidligere, og at de syntes det var fint. Samtidig fremkalte tekstene også mange minner som vi pratet om og som deltakerne tydelig også syntes var fint å kunne fortelle om. Vi snakket også om forfatteren av teksten dersom dette var en kjent person. Vi spurte også om noen hadde lyst til å lese teksten høyt, noe som de aller fleste hadde lyst til. Viktig med medvirkning også.

Tekster vi har brukt: «De nære ting», «Blåveispiken», «Kom mai du skjønne milde» pluss diverse Alf Prøysen sanger/tekster.

Vi tok med tekstene i storskrifts-format og delte ut til hver enkelt.

Tilbakemeldingene fra aktivtør ved bosenteret er udelt positive. Beboerne virker å ha glede og nytte av Shared reading-stundene. Og vi synes det har vært veldig trivelig og givende. Gleder oss til fortsettelsen til høsten. Da vil vi å invitere til shared reading på biblioteket for demente med ledsager/pårørende.»

Ragnhild og Karin
Stjørdal bibliotek

Kontaktinfo:

Vold Ragnhild Beitland Ragnild.Vold@stjordal.kommune.no

Hognes Karin Rosvold Karin.Rosvold@stjordal.kommune.no

De to er deltakere i Erasmus+-prosjektet Books without Borders, der Trøndelag fylkesbibliotek og flere folke- og vgs-bibliotek fra Trøndelag deltar. Som kompetanseheving for deltakere i prosjektet og andre interesserte ble et eget kurs i samlesing/Shared reading for de som ønsker å være leseledere for mennesker med demens og kognitiv svikt arrangert høsten 2024.